

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора економічних наук, професора,
завідувача кафедри менеджменту та економічної безпеки
навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки
Львівського державного університету внутрішніх справ

КОПИТКО Марти Іванівни

на дисертаційну роботу Іванова Микити Сергійовича
на тему: «Управління фінансовою стійкістю малих підприємств
пакувальної промисловості»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Актуальність теми дослідження та її зв'язок з напрямками науково-дослідних робіт

У сучасних умовах функціонування підприємств, що характеризуються високим рівнем турбулентності зовнішнього середовища, затяжною економічною нестабільністю, посиленням воєнно-політичних ризиків та зміною фаз економічних циклів, особливої актуальності набуває пошук нових підходів до управління фінансовою стійкістю. Традиційні інструменти фінансового аналізу вже не забезпечують належного рівня гнучкості малих підприємств у середовищі, де циклічні коливання відбуваються швидко, а загрози мають системний характер. За таких умов фінансова стійкість виконує не лише ресурсну, а й стабілізаційну та превентивну функції, сприяючи підвищенню адаптивності бізнес-моделей, зміцненню фінансового імунітету та забезпеченню безперервності діяльності. Саме тому дослідження механізмів управління фінансовою стійкістю на засадах адаптивного менеджменту є важливим як у теоретичному, так і в прикладному аспектах.

Наукове опрацювання цієї проблематики потребує розвитку теоретико-методичних положень щодо змісту управління фінансовою стійкістю, його місця у системі стратегічного менеджменту підприємства, визначення функціональних зв'язків між фазами економічної циклічності та безпековими підсистемами, а також розроблення відповідного методичного інструментарію для оцінювання рівня стійкості, ідентифікації зон ризику та обґрунтування вибору найбільш доцільних управлінських рішень. Особливого значення набуває поєднання антициклічного регулювання та сценарного моделювання, що дозволяє формувати цілісний механізм управління фінансовою стійкістю підприємства на основі адаптивного підходу.

Дисертаційне дослідження спрямоване на розроблення теоретичних положень і науково-методичних підходів щодо управління фінансовою стійкістю малих підприємств пакувальної промисловості. У межах роботи уточнено сутність поняття «фінансова стійкість», розроблено когнітивну модель взаємозв'язку

чинників впливу на основні показники, що характеризують фінансову стійкість, запропоновано науково-методичний підхід до оцінювання інтегрального рівня фінансової стійкості з використанням функції бажаності Харрінгтона, побудовано механізм адаптивного управління капіталом та обґрунтовано модель вибору оптимальних стратегій фінансової поведінки на засадах теорії ігор. Запропоновані результати мають вагоме значення для підвищення якості управлінських рішень, зміцнення економічної безпеки підприємств і забезпечення їх сталого розвитку в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення.

Дисертацію виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт Університету «Економіки та права «КРОК» у межах науково-дослідної теми, де автором розроблено та апробовано сценарну модель розвитку підприємств пакувальної галузі (зокрема ТОВ «Фаворит ПАК», ПП «Фолсаж», ТОВ «ПТС Груп» та інших) з метою мінімізації впливу циклічних ризиків на систему управління. Це підтверджує відповідність дисертаційної роботи актуальним напрямам наукових досліджень у сфері менеджменту та адміністрування.

Отримані результати мають практичне значення для малих підприємств, оскільки можуть бути використані для удосконалення системи фінансового контролінгу, оптимізації структури капіталу на основі сучасних методів антициклічного менеджменту, а також у навчальному процесі під час викладання дисциплін «Фінансовий менеджмент» та «Фінансова економетрика». Отже, обрана тема є актуальною, своєчасною та значущою, відповідає сучасним викликам функціонування підприємств і сприяє розвитку науково-методичного інструментарію інтеграції адаптивних рішень у систему управління фінансовою стійкістю.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукові положення, висновки та рекомендації, викладені у дисертаційній роботі Іванова Микити Сергійовича, характеризуються належним рівнем наукової обґрунтованості, логічної послідовності, теоретико-методичної цілісності та практичної спрямованості. Це зумовлено комплексним характером дослідження, у якому поєднано теоретичне обґрунтування управління фінансовою стійкістю та механізми її зміцнення на засадах адаптивного менеджменту в умовах економічної циклічності.

Дисертаційне дослідження базується на ґрунтовному опрацюванні вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, критичному аналізі підходів до трактування категорій «фінансова стійкість» та «економічна циклічність». Належний рівень обґрунтованості результатів забезпечено чітким визначенням мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження, а також внутрішньою узгодженістю структури роботи, у якій кожний наступний розділ логічно продовжує та розвиває попередній.

Достовірність одержаних результатів підтверджується використанням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, адекватних поставленій меті. У роботі застосовано методи діалектичного, історико-логічного, системного, морфологічного, компаративного та статистично-аналітичного аналізу, метод групування, кореляційно-регресійний аналіз, інструментарій теорії ігор, когнітивне моделювання, методи фінансового аналізу та теоретичного узагальнення. Їх використання дозволило авторові послідовно перейти від теоретичного осмислення сутності фінансової стійкості до розроблення прикладних інструментів оцінювання рівня стійкості, формування концепції адаптивного управління та обґрунтування стратегічних пріоритетів розвитку підприємств у нестабільному середовищі.

Інформаційною базою дослідження стали нормативно-правові акти України, офіційні статистичні матеріали Державної служби статистики України, фінансова звітність і первинна документація підприємств пакувальної галузі, а також власні дослідження автора. Це забезпечило достатню емпіричну основу для формулювання наукових положень і практичних рекомендацій. Важливо, що теоретичні узагальнення у роботі підкріплено аналізом впливу макроекономічної кон'юнктури та воєнно-політичних ризиків на життєздатність малого бізнесу, а також апробацією розроблених сценарних моделей на конкретних підприємствах.

Належний рівень достовірності результатів підтверджується також практичним упровадженням положень дисертації у діяльність ТОВ «Фреш-Пак Україна», ОТВ «Легендарі ХАБ», а також використанням наукових розробок автора в освітньому процесі Університету «КРОК» під час викладання дисциплін «Фінансовий менеджмент», «Фінансова економетрика». Це свідчить про прикладну цінність дисертації та можливість практичного використання запропонованих підходів для зміцнення фінансового імунітету підприємств до циклічних криз.

Про обґрунтованість і наукову значущість отриманих результатів свідчить також їх апробація на міжнародних науково-практичних конференціях та достатня повнота висвітлення у наукових публікаціях. За темою дисертації опубліковано 10 наукових праць, з них 4 статті у фахових наукових виданнях України, що підтверджує належний рівень висвітлення основних результатів дослідження у науковому середовищі.

Таким чином, сформульовані у дисертації положення, висновки та рекомендації мають високий ступінь обґрунтованості та підтверджуються як аналітичними результатами і прогностичними розрахунками, так і успішною апробаційною базою.

Зміст дисертаційної роботи

Дисертаційна робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 241 сторінку, з яких 176 сторінок займає основний текст. Робота містить 38 таблиць (з яких 5 охоплюють 6 повних сторінок) та 35 рисунків. Анотацію викладено на 10 сторінках, перелік умовних позначень — на 2 сторінках. Список використаних джерел налічує 168 позицій та займає 19 сторінок. У 8 додатках загальним обсягом 50 сторінок подано допоміжні матеріали, розрахункові результати, когнітивні карти, документи щодо впровадження та інші матеріали прикладного характеру.

Дисертація має чітку логічну побудову, що відповідає поставленій меті, завданням, об'єкту та предмету дослідження. Структура роботи забезпечує послідовний перехід від теоретичного осмислення управління фінансовою стійкістю малих підприємств в умовах циклічності до аналізу факторів стабілізації та розроблення практичних рекомендацій щодо впровадження адаптивного менеджменту. Матеріал викладено у науковому стилі з дотриманням принципів академічної доброчесності, а кожен розділ логічно пов'язаний із загальною концепцією дослідження та містить теоретичні, методичні й прикладні результати.

У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено мету і завдання дисертаційної роботи, об'єкт і предмет дослідження, охарактеризовано методи дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, наведено відомості про їх апробацію, впровадження, особистий внесок здобувача та публікації за темою дисертації.

У першому розділі – «Теоретичні засади управління фінансовою стійкістю малих підприємств» – досліджено сутність категорій «економічна циклічність» та «фінансова стійкість», визначено їх місце та роль у системі стратегічного управління в умовах нестабільного ринкового середовища. У межах розділу встановлено вплив фактора часу на ритмічність економічних процесів, ідентифіковано основні загрози фінансовій стійкості на різних фазах макроекономічного циклу (спад, депресія). Обґрунтовано авторський підхід до класифікації мікроекономічних циклів (операційного, фінансового та ін.) та представлено концепцію управління стійкістю як інтегровану підсистему фінансового менеджменту, що базується на постійному моніторингу ризиків.

У другому розділі – «Оцінка фінансової стійкості малих підприємств в умовах циклічної економіки» – проведено комплексне дослідження чинників стабілізації діяльності суб'єктів малого бізнесу пакувальної галузі. Встановлено щільний зв'язок між динамікою ВВП, інфляцією та рівнем фінансової автономії підприємств. У розділі здійснено апробацію методики розрахунку інтегрального показника фінансової стійкості із використанням функції бажаності Харрінгтона, проведено GAP-аналіз розривів нормативних значень капіталу. Розроблено динамічну когнітивну модель взаємозв'язків між внутрішніми та зовнішніми чинниками впливу, а на основі сценарного моделювання визначено

оптимістичний, песимістичний та інерційний варіанти розвитку підприємств на період 2025–2028 рр.

У третьому розділі – «Концепція управління фінансовою стійкістю малих підприємств пакувальної промисловості» – окреслено стратегічні пріоритети адаптивного управління фінансами в контексті відновлення та євроінтеграції. Запропоновано використання інструментарію теорії ігор (критерії Вальда, Севіджа, Гурвіца) як методичної основи вибору оптимальних стратегій поведінки в умовах високої невизначеності. Обґрунтовано інтенсивні стратегії зміцнення фінансового потенціалу, визначено заходи щодо цифровізації контролінгу та залучення інвестиційних ресурсів. Сформовано часову черговість реалізації пріоритетів: від забезпечення ліквідності під час війни до максимізації вартості бізнесу в умовах повної інтеграції до ринку ЄС.

У висновках узагальнено основні результати проведеного дослідження, сформульовано теоретичні положення, методичні підходи та практичні рекомендації щодо впровадження адаптивних управлінських рішень. Отримані результати підтверджують досягнення поставленої мети та розв’язання визначених завдань дослідження. Практичне значення дисертації підтверджується використанням її результатів у діяльності малих підприємств пакувальної промисловості (ТОВ «Фаворит ПАК», ПП «Фолсаж», ТОВ «ПТС Груп») та в освітньому процесі Університету «Економіки та права «КРОК».

Наукова новизна отриманих результатів

Наукові положення дисертаційної роботи Іванова Микити Сергійовича сформульовані самостійно та відображають його особистий внесок у розвиток теоретико-методичних положень та рекомендацій щодо зміцнення фінансової стійкості малих підприємств в умовах циклічності розвитку економіки. Аналіз змісту дисертації та публікацій здобувача підтверджує наявність елементів наукової новизни, які викладено послідовно, логічно та системно.

Найсуттєвіші елементи наукової новизни дисертації полягають у тому, що *вперше* запропоновано методика розрахунку інтегрального показника фінансової стійкості підприємства, що передбачає врахування системи відносних показників автономії, залежності, маневреності та фінансового левериджу, нормалізацію натуральних значень фінансових критеріїв для забезпечення порівнянності різнопланових даних, використання узагальненої функції Харрінгтона для отримання уніфікованої кількісної оцінки якості фінансового стану та лінгвістичну інтерпретацію результатів, що дозволяє диференціювати рівень стійкості від критичного до високого; *удосконалено* теоретико-методичні засади дослідження впливу циклічності на функціонування підприємства, що, на відміну від існуючих підходів, базується на ідентифікації зон фінансово-економічного стану (від зони допустимого комфорту до зони надмірного рівня загрози) відповідно до фаз економічного циклу, що дозволяє синхронізувати тривалість внутрішніх циклів (операційного, фінансового, інвестиційного) із загальною

макроекономічною динамікою для забезпечення стратегічної стійкості та адаптивності підприємства; *удосконалено* концептуальні підходи до визначення категорії фінансова стійкість підприємства в системі фінансового менеджменту через обґрунтування її ролі як стратегічного об'єкта управлінського впливу, що базується на трактуванні стійкості як динамічної характеристики фінансової системи, яка визначається здатністю нівелювати негативний вплив чинників через ефективне управління ресурсами; *удосконалено* методичні підходи до оцінювання рівня фінансової стійкості підприємства, у рамках яких обґрунтовано необхідність застосування комплексної діагностики, що поєднує аналіз забезпеченості запасів джерелами фінансування та систему фінансових коефіцієнтів у межах авторської скорингової моделі з урахуванням детермінованого впливу чинників зовнішнього середовища; *удосконалено* методику управління фінансовою стійкістю за рахунок використання сценарного підходу на основі когнітивного моделювання шляхом визначення системи взаємопов'язаних чинників та побудови динамічних моделей (знакових графів), що дає можливість здійснювати багатоваріантне прогнозування рівнів фінансової незалежності в умовах циклічної нестабільності; *удосконалено* науково-методичний підхід до управління фінансовою стійкістю малих підприємств через розширення системи ідентифікації ризиків (поведінкових, репутаційних, військових, грантових та цифрових) та формування матриці «ризик – напрям зростання», що дозволяє трансформувати загрози у стратегічні можливості розвитку в умовах воєнного стану; *набули подальшого розвитку* науково-методичні підходи до вибору стратегії управління фінансовою стійкістю малих підприємств в умовах невизначеності, що ґрунтуються на застосуванні інструментарію теорії статистичних рішень (ігор з «природою») та передбачають реалізацію диференційованих стратегій (антикризових, стабілізаційних та стратегій розвитку) залежно від сценарних станів військово-політичної ситуації та фаз економічного циклу, а також науково-методичні підходи до управління фінансовою стійкістю малих підприємств в умовах воєнної економіки та циклічних коливань, що ґрунтуються на принципах адаптивності та сценарності і передбачають реалізацію диференційованих стратегій (антикризових, стабілізаційних та стратегій розвитку) залежно від фази економічного циклу та прогнозних станів військово-політичної ситуації.

Теоретичне і практичне значення результатів дисертації

Викладені у дисертації наукові положення є основою для подальших досліджень у сфері управління фінансовою стійкістю малих підприємств в умовах циклічності розвитку економіки. Отримані результати поглиблюють наукове розуміння сутності фінансової стійкості як об'єкта стратегічного менеджменту, її взаємозв'язку з фазовими коливаннями економіки та механізмів адаптації суб'єктів малого бізнесу до кризових явищ.

Значущими з теоретичної й прикладної точки зору є результати дослідження, зокрема: уточнено сутність поняття «фінансова стійкість підприємства» як

динамічної характеристики фінансової системи, удосконалено теоретико-методичні засади дослідження впливу циклічності на діяльність підприємств через ідентифікацію зон фінансово-економічного стану, набули подальшого розвитку науково-методичні підходи до вибору адаптивних стратегій управління на основі інструментарію теорії ігор та статистичних рішень, розроблено методику розрахунку інтегрального показника фінансової стійкості із застосуванням узагальненої функції Харрінгтона, удосконалено методичні підходи до оцінювання рівня стійкості на основі комплексної скорингової моделі, удосконалено методику сценарного управління за допомогою когнітивного моделювання взаємопов'язаних чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, а також розроблено підхід до управління фінансовою стійкістю через розширену систему ідентифікації специфічних ризиків воєнного часу.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх використання під час формування стратегічних пріоритетів фінансової безпеки та зміцнення фінансової стійкості малих підприємств, підвищення їхньої адаптивності до змінних фаз економічного циклу та мінімізації наслідків воєнно-політичної турбулентності. Запропоновані в дисертації методичні підходи, моделі та рекомендації можуть бути використані для діагностики ймовірності втрати фінансової рівноваги, багатоваріантного прогнозування фінансових показників, вибору оптимальних моделей поведінки суб'єктів господарювання залежно від сценаріїв розвитку економіки та обґрунтування заходів щодо стабілізації фінансового стану в умовах циклічного розвитку економіки.

Науково-практичні результати дисертації впроваджено у діяльність ТОВ «Фреш-Пак Україна» (довідка про впровадження № 3 від 07.01.2026 р.), ОТВ «Легендарі ХАБ» (довідка про впровадження № 122/1 від 21.11.2025 р.), а також на підприємствах пакувальної галузі, зокрема ТОВ «Фаворит ПАК», ПП «Фолсаж» та ТОВ «ПТС Груп». Також теоретичні узагальнення, наукові розробки та методичні рекомендації автора використовуються в освітньому процесі Університету «Економіки та права «КРОК» під час викладання дисциплін «Фінансовий менеджмент» та «Фінансова економетрика» (довідка про впровадження № 27 від 23.01.2026 р.).

Повнота викладення наукових і практичних результатів дисертації в опублікованих роботах

Основні наукові положення, висновки та практичні результати дисертаційного дослідження достатньо повно відображені у 11 наукових працях загальним обсягом 4,0 др. арк., з яких особисто автору належить 3,8 др. арк. Зокрема, за темою дисертації опубліковано 4 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б», 1 публікацію у міжнародному науковому журналі та 6 тез доповідей, що додатково відображають і апробують результати дослідження.

Опубліковані праці охоплюють основні положення дисертації відповідно до її структури та логіки дослідження. У публікаціях висвітлено теоретико-методичні

засади дослідження фінансової стійкості малих підприємств в умовах циклічності розвитку економіки, результати аналізу впливу макроекономічної нестабільності на фінансовий стан суб'єктів малого бізнесу, а також науково-методичні й прикладні аспекти формування адаптивних стратегій управління та сценарного моделювання фінансової стабільності підприємств пакувальної галузі.

Аналіз змісту публікацій дає підстави стверджувати, що наукові та практичні результати дисертаційної роботи пройшли належну апробацію у фаховому науковому середовищі, а їх кількість і рівень відповідають встановленим вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Відповідність тексту дисертації вимогам академічної доброчесності

Ознайомлення з текстом дисертаційної роботи Іванова М.С. на тему «Управління фінансовою стійкістю малих підприємств пакувальної промисловості», а також з науковими публікаціями здобувача за темою проведеного дослідження дає повні підстави стверджувати, що у представленій роботі повністю відсутні будь-які ознаки порушення ключових вимог академічної доброчесності. Дисертація належним чином структурована, логічно вибудована та професійно оформлена, вона містить вичерпні та коректні посилання на всі використані наукові джерела, актуальні статистичні дані, матеріали фінансової звітності підприємств пакувальної галузі, результати математичного моделювання та інші інформаційні ресурси, що у сукупності забезпечує належний рівень фундаментальної обґрунтованості наукових положень і сформульованих висновків.

Зміст наукової роботи цілком відповідає чинним нормам законодавства у сфері авторського права і суміжних прав, а також повною мірою відображає неухильне дотримання автором принципів наукової етики, зокрема щодо коректного використання наукових праць інших вітчизняних та зарубіжних дослідників, належного представлення результатів власних досліджень і чіткого розмежування особистого внеску у публікаціях, виконаних у співавторстві. У дисертації чітко окреслено авторський науковий внесок, послідовно відображено логіку наукового пошуку, достовірно подано результати проведеного аналізу, апробації та практичного впровадження розроблених положень, що у сукупності дає всі підстави вважати роботу такою, що повністю відповідає високим вимогам академічної доброчесності та сучасним стандартам наукової діяльності.

Ідентичність змісту анотації та основних положень дисертації

Порівняння змісту анотації з основними положеннями дисертаційної роботи Іванова Микити Сергійовича свідчить про їх повну змістову відповідність і логічну узгодженість. У анотації коректно та у повній мірі відображено мету, завдання, наукову новизну, основні результати дослідження, висновки та прикладні аспекти дисертації, які детально розкрито в її основному тексті.

Подані в анотації положення щодо теоретико-методичних засад дослідження фінансової стійкості в умовах циклічності, удосконалення методичних підходів до оцінювання рівня стійкості на основі інтегральних показників та функції Харрінгтона, застосування когнітивного моделювання та сценарного підходу, а також обґрунтування стратегічних напрямів зміцнення фінансової стабільності малих підприємств на основі теорії ігор повністю відповідають змісту розділів дисертаційної роботи.

В анотації не міститься положень чи результатів, які не знайшли належного обґрунтування у тексті дисертації. Оформлення дисертації та анотації здійснено з дотриманням чинних вимог Міністерства освіти і науки України.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи

Оцінюючи в цілому позитивно наукові результати дисертаційного дослідження Іванова Микити Сергійовича та їх практичну значущість, доцільно водночас звернути увагу на окремі положення, які можуть стати підґрунтям для подальшої наукової дискусії та розвитку заявленої проблематики.

По-перше, у підрозділі 1.1 достатньо ґрунтовно розглянуто генезис теорій циклічності та їхній вплив на життєздатність суб'єктів господарювання, однак виклад еволюції наукових поглядів має дещо описовий характер. Доцільним було б посилити аналітичну складову шляхом більш критичного порівняння класичних та сучасних теорій економічних циклів, а також чіткішого виділення особливостей прояву «довгих хвиль» саме в контексті діяльності малого бізнесу.

По-друге, у першому розділі автором ґрунтовно розкрито категорію «фінансова стійкість» як об'єкт стратегічного управління. Разом з тим, з огляду на тематику роботи, доцільним було б більш детально зупинитися на розмежуванні понять «фінансова стійкість» та «фінансова гнучкість» малих підприємств, що дозволило б глибше розкрити адаптивний потенціал бізнесу в умовах різких макроекономічних шоків.

По-третє, у другому розділі при розробці інтегрального показника фінансової стійкості із застосуванням функції Харрінгтона (с. 60–70) проведено ґрунтовну математичну роботу. Проте, при формуванні системи часткових індикаторів основний акцент зроблено на традиційних коефіцієнтах автономії, фінансової залежності та маневреності. Доцільним видається розширення аналітичної бази за рахунок включення показників, що відображають інтенсивність цифрової трансформації бізнес-процесів, оскільки цифровізація безпосередньо впливає на швидкість обороту капіталу та фінансову незалежність у сучасних умовах.

По-четверте, у підрозділі 2.3 автором запропоновано сценарний підхід на основі когнітивного моделювання. Водночас доцільним видається більш чітке обґрунтування вибору саме тих факторів зовнішнього середовища, що були включені до когнітивної карти. Зокрема, питання врахування специфічних воєнно-політичних

ризиків у структурі взаємозв'язків моделі могли б бути розкриті з більшим ступенем деталізації, що підсилило б прогностичну цінність запропонованих знакових графів.

По-п'яте, у підрозділі 3.3 розроблено стратегічні напрями зміцнення фінансової стійкості на основі теорії ігор. Разом з тим дискусійним залишається питання практичної реалізації ігор з «природою» для мікропідприємств пакувальної галузі, які мають обмежений штат фінансових менеджерів. Автор міг би надати більш конкретні рекомендації щодо спрощення алгоритму прийняття рішень за критеріями Вальда чи Севіджа для їх оперативного використання керівниками малого бізнесу.

Зазначені зауваження мають рекомендаційний і дискусійний характер та не знижують загальної високої оцінки дисертаційної роботи. Навпаки, вони підкреслюють актуальність, складність і багатовимірність обраної теми та можуть слугувати основою для подальших наукових досліджень у сфері управління фінансовою стійкістю в умовах циклічної нестабільності.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Іванова Микити Сергійовича на тему «Управління фінансовою стійкістю малих підприємств пакувальної промисловості» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке вирізняється високою актуальністю, науковою новизною та вагомою практичною спрямованістю. У роботі комплексно вирішено поставлені наукові завдання, вичерпно розкрито зміст обраної тематики, досягнуто визначеної мети, сформульовано ґрунтовні та аргументовані висновки та практичні пропозиції.

Основні результати дослідження є логічно побудованими, належним чином аргументованими та апробованими. Їх достовірність підтверджується використанням сучасного методичного інструментарію (зокрема когнітивного аналізу та теорії ігор), опрацюванням значного масиву наукових джерел, глибоким аналізом статистичних даних Державної служби статистики України та фінансової звітності підприємств пакувальної промисловості, а також безпосереднім впровадженням результатів дослідження у практичну діяльність суб'єктів господарювання та в освітній процес закладу вищої освіти. Основні положення дисертації достатньо повно відображені у 11 наукових публікаціях автора та пройшли широку апробацію на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

За змістом, структурою, рівнем теоретичного опрацювання, науковою новизною та практичним значенням дисертаційна робота **Іванова Микити Сергійовича** цілком відповідає вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, а також вимогам, передбаченим постановами Кабінету Міністрів України: від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами) – щодо підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії; від 12 січня 2017 року № 40 – щодо оформлення дисертації; та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти,

наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 – щодо порядку присудження ступеня доктора філософії.

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту
та економічної безпеки навчально-наукового
інституту управління, психології та безпеки
Львівського державного університету внутрішніх справ
Міністерства внутрішніх справ України

Марта КОПИТКО

